

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ഉത്തരകാണ്ഡേ

॥ അഷ്ടാത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ അഷ്ടാത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

ശ്രീരാമേണ ജനകയുധാജിത്പ്രതർദനപ്രഭൃതീനാം ഭൂപാനാം
സ്വദേശേ പ്രസ്ഥാപനം

ഏവമാസ്തേ മഹാബാഹു -
രഹന്യഹനി രാഘവഃ |
പ്രശാസത് സർവകാർയാണി
പൗരജാനപദേഷു ച || 7.38.1 ||

തതഃ കതിപയാഹഃസു
വൈദേഹം മിഥിലാധിപം |
രാഘവഃ പ്രാഞ്ജലിർഭൂത്വാ
വാക്യമേതദുവാച ഹ || 7.38.2 ||

ഭവാൻ ഹി ഗതിരവ്യഗ്രാ
ഭവതാ പാലിതാ വയം |
ഭവതസ്തേജസോഗ്രേണ
രാവണോ നിഹതോ മയാ || 7.38.3 ||

ഇക്ഷ്വാകുണാം ച സർവേഷാം
മൈഥിലാനാം ച സർവശഃ |

അതുലാഃ പ്രീതയോ രാജൻ
സംബന്ധകപുരോഗമാഃ || 7.38.4 ||

തദ് ഭവാൻ സ്വപുരം യാതു
രത്നാൻയാദായ പാർഥിവ |
ഭരതശ്ച സഹായാർഥം
പൃഷ്ഠതശ്ചാനുയാസ്യതി || 7.38.5 ||

സ തഥേതി തതഃ കൃത്വാ
രാഘവം വാക്യമബ്രവീത് |
പ്രീതോഽസ്മി ഭവതാ രാജൻ
ദർശനേന നയേന ച || 7.38.6 ||

യാന്യേതാനി തു രത്നാനി
മദർഥം സഞ്ചിതാനി വൈ |
ദുഹിത്രേ താൻയഹം രാജൻ
സർവാൺയേവ ദദാമി വൈ || 7.38.7 ||

ഏവമുക്ത്വാ തു കാകുത്സ്ഥം
ജനകോ ഹൃഷ്ടമാനസഃ |
പ്രയയൗ മിഥിലാം ശ്രീമാം -
സ്തമനുജ്ഞായ രാഘവം || 7.38.8 ||

തതഃ പ്രയാതേ ജനകേ
കേകയം മാതൃലം പ്രഭും |
രാഘവഃ പ്രാഞ്ജലിർഭൂത്വാ
വിനയാദ് വാക്യമബ്രവീത് || 7.38.9 ||

ഇദം രാജ്യമഹം ചൈവ
ഭരതശ്ച സലക്ഷ്മണഃ |

ആയത്തസ്ത്വം ഹി നോ രാജൻ
ഗതിശ്ച പുരുഷർഷഭ || 7.38.10 ||

രാജാ ഹി വൃദ്ധഃ സന്താപം
ത്വദർമമുപയാസ്യതി |
തസ്മാദ് ഗമനമദ്യൈവ
രോചതേ തവ പാർഥിവ || 7.38.11 ||

ലക്ഷ്മണേനാനുയാത്രേണ
പൃഷ്ഠതോനൃഗമിഷ്യതേ |
ധനമാദായ ബഹുലം
രത്നാനി വിവിധാനി ച || 7.38.12 ||

യുധാജിത് തു തഥേത്യാഹ
ഗമനം പ്രതി രാഘവ |
രത്നാനി ച ധനം ചൈവ
ത്വയ്യേവാക്ഷയമസ്ത്രിതി || 7.38.13 ||

പ്രദക്ഷിണം ച രാജാനം
കൃത്വാ കേകയവർധനഃ |
രാമേണ ച കൃതഃ പൂർവ -
മഭിവാദ്യ പ്രദക്ഷിണം || 7.38.14 ||

ലക്ഷ്മണേന സഹായേന
പ്രയാതഃ കേകയേശ്വരഃ |
ഹത്യേസുരേ യഥാ വൃത്രേ
വിഷ്ണുനാ സഹ വാസവഃ || 7.38.15 ||

തം വിസൃജ്യ തതോ രാമോ
വയസ്യമകുതോദയം |

പ്രതർദനം കാശിപതിം

പരിഷ്വജ്യേദമബ്രവീത് || 7.38.16 ||

ദർശിതാ ഭവതാ പ്രീതി -

ർദർശിതം സൗഹൃദം പരം |

ഉദ്യോഗശ്ച ത്വയാ രാജൻ

ഭരതേന കൃതഃ സഹ || 7.38.17 ||

തദ് ഭവാനദ്യ കാശേയ

പുരീം വാരാണസീം വ്രജ |

രമണീയാം ത്വയാ ഗുപ്താം

സുപ്രാകാരാം സുതോരണാം || 7.38.18 ||

ഏതാവദുക്ത്വാ ചോത്ഥായ

കാകുത്സ്ഥഃ പരമാസനാത് |

പര്യഷ്വജത ധർമാത്മാ

നിരന്തരമുരോഗതം || 7.38.19 ||

വിസർജയാമാസ തദാ

കൗസൽയാപ്രീതിവർധനഃ |

രാഘവേണ കൃതാനുജ്ഞഃ

കാശേയോ ഹ്യകുതോഭയഃ || 7.38.20 ||

വാരാണസീ യയൗ തൂർണം

രാഘവേണ വിസർജിതഃ |

വിസൃജ്യ തം കാശിപതിം

ത്രിശതം പുഥിവിപതീൻ || 7.38.21 ||

പ്രഹസൻ രാഘവോ വാക്യ -

മുവാച മധുരാക്ഷരം |

ഭവതാം പ്രീതിരവ്യഗ്രോ
തേജസാ പരിരക്ഷിതാ || 7.38.22 ||

ധർമശ്ച നിയതോ നിത്യം
സത്യം ച ഭവതാം സദാ |
യുഷ്മാകം ചാനുഭാവേന
തേജസാ ച മഹാത്മനാം || 7.38.23 ||

ഹതോ ദുരാത്മാ ദുർബുദ്ധീ
രാവണോ രാക്ഷസാധമഃ |
ഹേതുമാത്രമഹം തത്ര
ഭവതാം തേജസാ ഹതഃ || 7.38.24 ||

രാവണഃ സഗണോ യുദ്ധേ
സപുത്രാമാത്യബാന്ധവഃ |
ഭവന്തശ്ച സമാനീതാ
ഭരതേന മഹാത്മനാ || 7.38.25 ||

ശ്രുത്വാ ജനകരാജസ്യ
കാനനാത് തനയാം ഹൃതാം |
ഉദ്യുക്താനാം ച സർവേഷാം
പാർഥിവാനാം മഹാത്മനാം || 7.38.26 ||

കാലോഽപ്യതീതഃ സുമഹാൻ
ഗമനം രോചയാമ്യതഃ |
പ്രത്യുചുസ്തം ച രാജാനോ
ഹർഷേണ മഹതാ വൃതാഃ || 7.38.27 ||

ദിഷ്ട്വാ ത്വം വിജയീ രാമ
സ്വരാജേഽപി പ്രതിഷ്ഠിതഃ |

ദിഷ്ട്യാ പ്രത്യാഹുതാ സീതാ
ദിഷ്ട്യാ ശത്രുഃ പരാജിതഃ || 7.38.28 ||

ഏഷ നഃ പരമഃ കാമ
ഏഷാ നഃ പ്രീതിരുത്തമാ |
യത് ത്വാം വിജയിനം രാമ
പശ്യാമോ ഹതശാത്രവം || 7.38.29 ||

ഏതത് ത്വയുപപന്നം ച
യദസ്ഥാംസ്ത്വം പ്രശംസസേ |
പ്രശംസാർഹം ന ജാനീമഃ
പ്രശംസാം വക്തുമീദൃശീം || 7.38.30 ||

ആപൃച്ഛാമോ ഗമിഷ്യാമോ
ഹൃദിസ്ഥോ നഃ സദാ ഭവാൻ |
വർതാമഹേ മഹാബാഹോ
പ്രീത്യാത്ര മഹതാ വൃതാഃ || 7.38.31 ||

ഭവേച്ച തേ മഹാരാജ
പ്രീതിരസ്ഥാസു നിത്യദാ |
ബാഘമിത്യേവ രാജാനോ
ഹർഷേണ പരമാൻവിതാഃ || 7.38.32 ||

ഊചുഃ പ്രാഞ്ജലയഃ സർവേ
രാഘവം ഗമനോത്സുകാഃ |
പൂജിതാസ്തേ ച രാമേണ
ജഗ്മുർദേശാൻ സ്വകാൻ സ്വകാൻ || 7.38.33 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
ഉത്തരകാണ്ഡേ അഷ്ടാത്രിംശഃ സർഗഃ ||